

TAULA: ADOLESCÈNCIA, ENTORN, IDENTITAT I VIOLÈNCIA

Radicalització en extremismismes violents: aprenentatges des de Ripoll

Núria Riera

Els atemptats del 17A de Barcelona i Cambrils van tenir un impacte molt fort a Ripoll, el lloc on havien crescut els nois que es van convertir en terroristes. Amb tot el respecte per a les víctimes i des de la ferma condemna dels atemptats, es presenten els aprenentatges que ha fet el municipi després de dos anys d'estudi i diagnosi.

El punt de partida és la idiosincràsia diferencial de la cèl·lula de Ripoll respecte a la resta d'ataemptats perpetrats fins al moment, perquè l'agent radicalitzador era un imam carismàtic i acceptat per l'àmplia majoria de la comunitat musulmana del poble i perquè el perfil d'alguns dels terroristes va trencar molts esquemes ja que eren persones totalment integrades a nivell social. Aquests dos aspectes provoquen un fort impacte emocional en moltes persones de Ripoll.

Amb la voluntat de gestionar el postataemptat, es creu necessària la realització en paral·lel d'una diagnosi i des del Consorci de Benestar Social del Ripollès, s'inicia aquest treball amb tres propòsits. En primer lloc, valorar les conseqüències dels atemptats. En segon lloc, determinar les causes que poden comportar un procés de radicalització extremistista violenta i, finalment, esbrinar si el funcionament de les dinàmiques socials pot ser font de malestar en les persones.

Les conclusions d'aquesta anàlisi porten a pensar que cal restaurar vincles socials malmesos pels atemptats, que cal prevenir conductes de risc, especialment entre la població més jove i que és necessària la promoció de polítiques de ciutadania inclusives amb les diversitats.

S'observen uns factors que generen vulnerabilitats i augmenten el risc de patir processos de radicalització extremistista violenta . Aquests factors són els següents:

1. Situació geopolítica mundial
2. Proximitat d'ideologies extremistes i violentes
3. Socialització de la violència
4. Rol de les xarxes socials
5. Entorn familiar
6. Disfuncions sistèmiques
7. Construcció identitaria
8. Competències personals
9. Regulació emocional